

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 104

Číslo: 5

4. února 2024

Cena: 12 Kč

V Žižkově sboru - Žižkoste - to opět žije

Příběh sboru naší církve na pražském náměstí Barikád, ve čtvrti, která nese jméno velkého husitského vojévůdce, Žižkova sboru (Žižkoste), je více než napínavý, jeho osudy více než pohnuté. V roce 1923 tenhle kostel postavilo – bez stavebního povolení, jako stavbu dočasnou, s provizorními materiály, které byly k dispozici, několik nadšenců z Československé církve. Říká se, že když měli hotovo, pověsili desku se slovy: A přeče stojí!

Ano, sbor stál. Původně měl stát jen omezenou dobu, než ho nahradí sbor jiný, s činžovním domem, poctivě a fundovaně vybudovaný, ale nakonec zůstal skoro sto let... Ještě jednou se měl zbourat, a to v padesátých letech: měl se podobně jako spousta dalších objektů stát obětí asanace Žižkova. Ale tohle místo přežilo i totalitu...

Po sto letech se konečně dočkal vy-

sněné a tolik potřebné rekonstrukce. Ani tuhle rekonstrukci ovšem málem nepřežil, i nad těmito okamžiky jeho (ne)existence se vznášela řada otázek, ale nakonec se celý projekt podařilo – díky „správně umanuté“, šikovné a asertivní provozní ředitelce, terapeutce Táně Vozkové, za velké podpory pražských památkářů a v neposlední řadě díky finanční podpoře pražské diecéze (rekonstrukce se nakonec vyšplhala na 81 milionů korun) dovést ke zdárnému konci. Nejen jako středisko bohoslužebného života místních věřících, ale i jako živé komunitní centrum, které pomáhá lidem „plnit sny“. V návaznosti na již poskytované služby nadále nabízí terapie zdarma pro ty, kteří by na to normálně finančně nedosáhli, provozuje odpolední klub pro děti, zvláště romské – které pak volný čas netráví bezprizorně na ulicích, poradnu pro je-

jich maminky, potravinovou pomoc. Nabízí místo, kam můžete přijít na koncert, výstavu, představení nebo workshopy, kde působí dětské taneční soubory...

Nové nádherné prostory jsme mohli vidět při oficiálním otevření Žižkova sboru (Žižkoste) 20. ledna, kdy hosté v šokujícím počtu několika set návštěvníků mohli zažít večer nabitý hudbou, například vystoupení skupiny Květy nebo Severní nástupiště, ale také třeba napětím při úchvatném výkonu akrobatky na laně z cirkusové školy Feel the Universe.

Co na nebyvalý zájem říká ředitelka komunitního centra a koordinátorka rekonstrukce Táňa Vozková?

Všichni jsme byli nadšení a dojatí z toho, kolik lidí projevilo zájem o naše komunitní centrum a přišlo

nám vyjádřit podporu. Už v předprodeji jsme viděli, že je o akci neobvyklý zájem, ale i tak realita předčila naše očekávání...

A co se chystá v nejbližší době?

Rozjždíme projekt Romské integrace, s maminkami tak začneme opět vařit společné obědy, kde se mladé ženy učí nejen vařit, ale seznamují se i s tím, jak to funguje v zaměstnání. Součástí tohoto programu je hlídání dětí.

Maminky u nás ale nenajdou jen materiální a věcnou podporu. Naším cílem je komplexní práce s každým z našich klientů. Všem zapojeným v programu tak nabídneme zdarma skupinové i individuální terapie či sociální poradenství. Dále se u nás krásně rozvíjí projekt mezináboženského

dialogu Pod jednou střechou, kde se na společných akcích budou scházet křesťané, muslimové, židé i ateisté.

Ve velkém sále už dnes nabízíme tři večery v týdnu různé pohybové aktivity. Od března otevřeme kavárnu se zahrádkou a dětským koutkem.

Co dodat? Přejeme, ať se dílo daří, ať se pracovníkům, klientům i všem návštěvníkům v prostorách líbí, jak to uvedl při otevření i pražský biskup bratr David Tonzar. Ať se zde cítí dobře a najdou zde to, co hledají. Jsem si jista, že u mnohých to je právě ona žitá víra...

O slavnostní otevřací bohoslužbě vás budeme včas informovat.

Další fotografie najdete na našich webových stránkách www.ccsk.cz.

Klára Matoušová

Jubilant ve Zlíně

Letošní Hromnice jsou hned dvojitým výročím našeho jubilanta. 2. února 2024 si Mgr. Marcel Sladkowski připomíná svůj příchod na svět – slaví abrahámoviny. Současně je to také den jeho „narození“ v církvi, totiž 20. výročí křtu. Jeho dosavadní život je spojen s rodným Zlínem a stále intenzivněji také s životem naší církve.

Kdybychom chtěli vyjmenovat, co všechno už bratr Marcel stihl udělat pro zlínskou náboženskou obec i pro církev jako celek, zabralo by to hodně místa. Jako historik, muzeolog a archivář je činný nejen ve Zlíně, v brněnské diecézi, ale i na ústředí ČČSH. Jeho literární činnost je rozsáhlá. Rediguje několik časopisů, píše články věnující se historii i aktuálnímu dění, pravidelně přispívá do kulturních periodik recenzemi a divadelní kritikou. Vedle toho je autorem nebo spoluautorem několika knih z oblasti historie, církevních dějin i divadla.

Tím se dostáváme k Marcelovým zálibám. V popředí stojí umění, především to divadelní. Rád spolupracuje režijně s ochotníky. Potkáte ho na každé premiéře ve zlínském divadle. Vedle zájmu o kulturu ho láká také cestování, poznávání nových lidí, zajímavých budov – především sakrálních – a pěkných koutů naší přírody. To on přišel v době covidových omezení s nápadem konat

Dokončení na str. 4

Kněz, farář, duchovní

Pro služebníky církve užíváme zpravidla trojí označení – a to kněz, farář a duchovní. Většina těch, kteří chtějí sloužit v naší církvi coby duchovní, přijímá kněžské svěcení. Kněz pak může sloužit bohoslužbu s eucharistií, může vysluhovat svátosti...

Kněz, který je ustanoven v náboženské obci, se stává farářem. Tot' náboženské označení úředníka s technicko-administrativními povinnostmi. Tento titul se stal nejužívanějším označením pro naše kněze. A jako každý úřad, tak i ten farářský si žádá své. Svoji vážnost, svoji úctu, své úřední hodiny, listinný aparát, svá razítka... Prostě farář zabezpečuje a chrání všechny materiální statky od kostela, přes farní budovu až k samému jádru, jímž je samotný úřad. K tomu slouží všechna někdy i nejroztodivnější úřední jednání jak s dalšími církevními úřady, tak samozřejmě i s nespočetnými úřady světskými. A zde zase každý úřad vyžaduje svoji vážnost, úctu, způsoby zúřadování té které záležitosti, klade své nároky a vysílá svoji důležitost do svého okolí.

Téměř od počátku mé farářské služby mne provází verš z J 15,8: „Tím bude oslaven můj Otec, když ponesete hojné ovoce a budete mými učedníky.“ Né, že bych si jej zvolil já sám, ale zvoní mi v uších od našeho církevního sněmu v devadesátých letech minulého století. Jeden z projednávaných materiálů byl uvozen tímto veršem, jenže... A tady se tradice církve rozchází: podle některých se jen vloudil tiskařský šotek, ale podle mne možná tenkrát zazněl prorocký hlas, když zde stálo: „budete mými úředníky!“ A tak už léta sloužím úřadu, leč síl a chuti ubývá.

A konečně označení duchovní. To bylo to, proč jsem studoval, přijal kněžské svěcení a chtěl takto sloužit lidem v církvi i mimo ni. Šlo mi o Ducha s velkým D, tedy o Ducha svatého. Přinášet lidem zvěst evangelia, slova povzbuzení i útěchy. Sloužit svátostmi, radovat se s radujícími a plakat s plačícími. A myslím, že o toto mi jde dodnes. Nicméně, po těch mnoha letech služby a stále se opakujících ubíječů (ať už jde o lidi, úřady, formuláře, statistiky, komise či všemožné jiné malosti) cítím stále více souznění se slovy klasika: Znaven tím vším, ... jen nevidět, jak žebrá poctivec, jak pýchou dme se pouhý parazit, jak pokříví se každá čistá věc, jak trapně září pozlátka všech poct, ... jak sprostota se sápe na slušnost, jak blbost na schopné si bere bič... A tak nevím, zda je toto jen můj škarohlídský pohled, o který se s vámi nyní dělím, nebo je něco špatně v našich systémech, jak světských, tak i církevních.

Daniel Majer - kněz, farář, duchovní, ale snad hlavně služebník Boží

BÁSNÍM S TEBOU

Hledám slova,
jejich sílu.
Přidej znova ruku k dílu,
Lásko.
Řekni, čím to asi je?
Teď už vím to - naděje.
Přichází k nám, máme body,
velká radost, pocit shody.
Řekni, čím to, a ne lichá,
že přišla tato chvíle ticha
beze slov a přece s nimi?
Je to něco, jako kdyby
vichřice či pouhý vánek
rozfoukaly slabý spánek
našich duší stále bdících
krásná slova hledajících.
Hleďás je, i jejich sílu.
A já též dám ruku k dílu
toho překrásného klání,
jehož souladu se klaním
v pokoře před tebou a Jím
a nekonečným tajemstvím.

MONOLOG?

*Mluv Řekni něco
Pravdivého
Jinak
Zatočí s tebou svět*

*Mluv Řekni něco
Smysluplného
Jinak
Stačí pár vět*

Mluv Řekni něco
Tady a teď
Jinak
Musím za tu zed

*Mluv Řekni něco
A neubliž
Jinak Nebudem si blíž*

*Mluv Řekni něco
Neříkáš nic
Jinak
To je někdy víc*

Vilém Udatný

Obetovanie Pána v chráme

Sviatok Obetovania Pána sa slávil v Jeruzaleme už v 4. storočí na základe opisu Lukášovho evanjeliovho rozprávania (L 2,22-40).

Ježišovo detstvo

Príbehy o Ježišovom detstve a narodení nepochádzajú z najstaršieho obdobia evanjeliovej tradície. Dostali sa tam vtedy, keď sa ľudia ranej cirkvi začali pýtať na Ježišov pôvod a jeho predkov. Ďalej je dôležité zdôrazniť, že hoci mnohým scénam v Matúšovom a Lukášovom rozprávaní chýbajú dôkazy, historické prvky, neboli vložené do evanjelií iba ako historické správy. Každý príbeh má svoj vlastný teologický a kristologický zámer, ktorý zdôrazňuje evanjelióvu správu o novonarodenom Ježišovi, ktorý je „Spasiteľ Kristus a Pán“.

Prvorodení patria Bohu

Zasvätenie izraelských prvorođených nariadil sám Boh na pripomienku noci, keď boli usmrtení egyptskí prvorođení a izraelskí zachránení (Ex 13).

Celý Egypt slúži smrti. Tým seba stavia pred zákon odpłaty. A tak sa chlapčekovia topení v Nile akoby znovu ozýv v tých prvorođených, ktorí umierajú pri poslednej egyptskej rane.

Prvorođení boli v Prednom Oriente veľmi dôležití, často sa stávali kňazmi rodiny. Smrťou egyptských prvorođených bol pretrhnutý kontakt Egyptanov s ich bohmi. Izraeliti si navyše od Egyptanov vyžiadali „strieborné a zlaté šperky“, čo boli pravdepodobne rôzne kultické predmety, bez ktorých Egyptania nemohli komunikovať s bohmi.

Jadrom exodu teda nie sú udalosti politické a sociologicky významné, ale náboženské, teda súd nad bohmi Egypta. Exodus ukázal, že

uctievanie mŕtvych bohov Egypta vedie do smrti, zatiaľčo viera v Boha živého vedie do života. Onej noci, kedy boli Izraeliti prepustení, egyptskí prvorození zahynuli, ale izraelskí prvorození zostali nažive. Boli pod Božou ochranou, a preto sú jeho majetkom. Všetko prvorodené mužského pohlavia má byť v budúcnosti odovzdané Bohu. Prvorođený syn mal byť vykúpený obetou zvierat a predstavený Bohu v jeruzalemskom chráme.

S očisťovaním matky po pôrode bola spojená aj obeta ročného baránka alebo páru hrdličiek alebo holubov (Lv 12), keď boli rodičia chudobní. Mária priniesla obeť chudobných kvôli svedectvu o poníženosti toho, ktorý sa narodil (2 Kor 8,9). Tento príkaz sa týkal len zvierat mužského pohlavia a synov. Prvorodenstvo sa určovalo so zreteľom k matke dieťaťa. Pri tomto zasväcovaní prvorođených malo byť pripomínané vyslobodenie z Egypta ako kľúčová udalosť dejín Izraela, ako mocný Boží čin a víťazstvo Boha Izraela nad egyptskými bohmi. Pripomienka vyslobodenia z Egypta bola dôležitá zvlášť po obsadení prisľúbenej krajiny. Zasväcovanie prvorođených Bohu bolo prejavom viery, že život daruje a zachováva Boh.

Prvorození mali v Izraeli mimoriadne postavenie. Zastupovali po otcovej smrti svoj rod pred Bohom, boli nositelia požehnaní a strážcovia tradícií. Zasväcovanie

Nad Písmem

Bere nás za ruku a pozvedá

Když vyšel ze synagógy, vstoupil do domu Šimonova a Ondřejova. ležela v horečce. Hned mu o ní pověděl. Vzal ji za ruku a pozvedl ji. Horečka jí odešla. Ona byla jeho služka. (Mk 1,29-31)

Tu a tam se stane, že nám biblicky...
Někdy se to stane posluchači, j...
Vždyť je to tak jasné! Přece obyčej...
stokrát (milionkrát) z kazate...
zevšedněla. Zkrátka ten dnešní př...
nepotřebujeme...? A napadne nás...
v Kafarnaum na místě „Petrova do...
zase večer ve zprávách...

A tak se pustíme do politiky. Třeba do politiky cloumající našimi životy. Co nějaký politik řekne „díra u Hanušovic“! (Horší však je, že si domnívá, že je textu věrný, a přitom to není.) Ovšem, vážené společenství vírných lidí dnešní oddíl je přece evangelium! Sám Kristus našel v naší dobu i dějiny. Nuže zpět do minulosti (vesnice Nahumovy), kde evangelium bylo s určitým záměrem další příběh. Do domova je domov bratří Šimona (rozuměj Filipa) a jeho bratry. Když vstupuje Ježíš s dalšími členy své skupiny, bratry, Jakubem a Janem. Je řeč o bratřích ležících v horečce. (Bezděky se prozradí, že se ženatí, aniž by bylo někde slůvko o ženě, a jak se jmenuje jeho žena!) Ježíšovo vzápětí dozvídá... A koná.

prvorođených bolo znamením, že skrze nich patrí Bohu všetok ľud, so všetkým, čo má.

Pretože Izrael je označovaný ako prvorođený z národov (Ex 4,22), je ním Bohu zasvätená celá zem. Dovoľuje to Nový zákon až k prvorođenstvu Ježiša Krista (Mt 2,15, J 3,16). V Ježišovi Kristovi sa koncentrujú celé dejiny Izraela, vrátane pobytu v Egypte.

Starci pri diet'ati

Spravodlivý a zbožný jeruzalemčan Simeon, ktorý očakával „potechu Izraela“, prišiel vedený Duchom svätým do chrámu práve vtedy, keď chudobní manželia Jozef a Mária prinášali svoje dieťa. Tento muž dostal od Boha prisľúbenie, že nezmrie, kým neuvidí Pánovho Mesiáša. Prorockým videním spoznal v dieťati Mesiáša. Vzal ho do náručia, radovoľ sa a chválil Boha. Proroctvo Simeona potvrdila aj prorokynja Anna...

Simeon a Anna patrili k takzvaným „chudobným Jahveho“. Bolo to náboženské hnutie, ktoré vzniklo v Izraeli po návrate židov z babylonského zajatia a malo značný vplyv na náboženský život. „Chudobní Jahveho“ očakávali Mesiáša ako chudobného priateľa jednoduchých ľudí a hlásateľa blaho-zvesti pre chudobných, trpiacich a prenasledovaných...

Mesianizmus v Izraeli

Mesianizmus môžeme v Izraeli pozorovať veľmi skoro; postupne rástol, až sa stal jedným z charakteristických znakov izraelskej spirituality. Jeho obsahom bolo očakávanie bytosti ľudskej a zároveň nadprirodzenej, ktorej príchodom na svet začne éra spásy. Myšlienka bola spočiatku iba nejasná predtucha. S bolestnými krízami v dejinách Izraela sa stáva duchovnejší. Čím väčší napreduje idea duchovného náboženstva a osobnej zodpovednosti, tým vznešenejši sa stáva aj obraz Mesiáša. Keď

pride, bude súdiť dobrých a zlých. Duchovná podoba Mesiáša pripravuje cestu evanjeliového zjaveniu o Ježišovi Kristovi. Keď Boh hovorí, že si z Egypta „povolal syna“, myslí sa o tých nielen Ježiš, ale v ňom celý izraelský národ. **Štefan Šrobár**

Ilustrace: wikipedia.org.

(Svátek Uvedení Páně do chrámu neboli Obětování Páně (Hromnice) v západní křesťanské tradici připadá na 40. den po slavnosti Narození Páně, tedy na 2. února – pozn. redakce)

Z kazatelského plánu

Pátá neděle po Zjevení

Pojďte, zaplesejme Hospodinu, oslavujme hlaholem skálu své spásy.
(Žalm 95,1)

První čtení: Izajáš 40,21-31

Tužby pro dobu po Zjevení:

2. Abychom Pána Ježíše slovy vyznávali i životem následovali, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom Božímu slovu pozorně naslouchali a ve skutek je uváděli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodíne, ty dáváš slabým sílu a nemocným uzdravení. Učiň z nás posly své lásky a pokoje, aby se evangelium rozšířilo do všech končin země! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 9,16-23

Evangelium: Marek 1,29-39

Verš k obětování: Žalm 142,6

Verše k požehnání: Lukáš 6,18-19

Modlitba k požehnání:

*Panovníku Hospodine, v tobě nalézáme pokoj nad každé pomýšlení!
Nás všechny, kdo jsme se podíleli na dnešní svátostné hostině chleba a kalicha,
učíš nástroji svého pokoje ve světě. Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho
Pána. Amen.*

Vhodné písně: 6, 51, 78, 85, 102, 289

V nemoci a utrpení nedej, Otče, zoufati; pomoci-li žádná není, nebudeme reptati.
Ani Syn tvůj nejmilejší nebyl kříže ušetřen, také úděl náš vezdejší vede k tobě blíže jen.

(Z. Trtík, Zpěvník, píseň č. 78, 6)

Z probíhající diskuse nad otázkou přístupu církve k homosexualitě

V minulém roce jsme na stránkách Českého zápasu zveřejnili několik příspěvků odrážejících téma přístupu církve k homosexuálně orientovaným lidem, včetně otázky církevního požehnání těmto párům a možnosti vykonávat povolání duchovního. K tématu se v čísle 31 z 30. 7. 2023 vyjádřil bratr patriarcha Tomáš Butta, v č. 34 z 20. 8. 2023 pak bratr biskup Lukáš Bujna. Tato diskuse v církvi pokračuje, a tak dáváme prostor dalším hlasům, které se k problematice chtějí vyjádřit. Rádi bychom zároveň zdůraznili, že stanoviska zde zveřejněná nepředstavují nutně názory redakce, redakční rady, ani oficiální stanovisko církve.

Dobrý den, chci vyjádřit souhlasný názor k článku bratra Jana Kohouta (ČZ 43 z 22. 10. 2023) k otázce přístupu církve k homosexualitě. Především se ztotožňuji s tím, že: „...v Bibli nelze nalézt oporu pro tvrzení, že Boží vůle je svazek stejnopohlavního páru.“ Tudiž souhlasím s návrhem, že církev nemá vysluhovat svátost manželství stej-

nopohlavním párům a ani žehnat těmto svazkům. Bůh požehnal Adamovi a Evě. Nepožehnal ani dvěma Adamům ani dvěma Evám. Proto si myslím, že církev nemůže žehnat něčemu, čemu nepožehnal Bůh. Bůh samozřejmě miluje homosexuály a chce pro ně dobro. A nejen dobro, ale chce pro ně to nejlepší. To nejlepší je, když poznají a přijmou Pána

Ježíše jako svého Spasitele a Pána. Když přijmou, že Kristus zemřel i za jejich hříchy, a obdrží Boží odpuštění. Můžeme se modlit o Ducha svatého, aby homosexuálové mohli poznávat, co je dobré v Božích očích a jaká je Boží vůle pro jejich život. Souhlasím také s bodem č. 2 v návrhu bratra Kohouta, že nepraktikovaná homosexuální orientace není

překážkou pro přijímání svátostí, včetně svátosti kněžského svěcení. K bodu č. 3 br. Kohout píše: „Člověk praktikující svou homosexualitu, má právo na respekt ke své svobodě svědomí, neboť jen on sám je odpovědný za svůj život před svým Tvůrcem.“ Souhlasím s tím, že lidské svědomí je někdy otupělé a není pak tím správným ukazatelem toho, co je skutečně

dobré nebo zlé. Svědomí můžeme kultivovat četbou Božího slova. Proto bych věřícím homosexuálům přála, aby četli Bibli s modlitbou k Duchu svatému a aby sami porozuměli, co jim chce Bůh říci do života. Aby tak nepodléhali tomu, co říkají lidé, nebo tomu, co jim říká nebo neříká jejich svědomí, neboť to je může klamat... **K. Kopčilová**

Zbožnost versus pobožnost

Zvoní telefon:
- Ahoj, tady Jirka. Hele, už nějaký čas se domlouváme, že spolu zajdeme na dvojku dobrého, co zítra dopoledne?
- Ale zítra je přece neděle, odpovídám.
- To jo, ale ve vinotéce mají otevřeno už od devíti, naléhá kamarád.
- To je hezký, ale já v neděli dopoledne chodím do sboru.
- Do jakýho sboru? Ty snad zpíváš? To je pro mne ale novinka, díví se kamarád.
- No... zpívám... občas. Právě v neděli při bohoslužbě naší církve, vysvětluji. V telefonu je několik vteřin ticho.
- Ty, neblázni, fakt? To jsem o tobě nevěděl, že jsi pobožnej – z kamarádova hlasu zaznívá nefalšovaný údiv.
- Já ale nejsem pobožný, namítám, když už, tak zbožný...
- To je snad jedno – prašť jako uhoď, copak to není to samé? Přece chodíš do kostela, modlíš se, věříš v Boha... tak jsi pobožnej, nebo ne?
- No, tak do kostela zajdu občas, pokud je to kostel jiné církve. My se scházíme ve sboru... Ale, abych se vrátil na začátek: pobožnost a zbožnost není to samé. Mezi pobožností a zbožností je rozdíl. A značný, pokousím se kolegovi vysvětlit.
- To mi hlava nebere – jaký v tom může být rozdíl?
- Značný, Jirko, ale to je na delší povídání. Přesto se o to pokusím. Stačí se zamyslet na těmito dvěma slovy. Už slovo pobožnost napovídá,

že jde o něco, co může být povrchní, co je až někde po Bohu... Co jde po povrchu, nikoliv do hloubky. Ano, pobožný člověk může vykonávat všechny náboženské úkony, modlit se, vyznávat, co se vyznávat sluší, ale – žije tím, co říká? Jsou jeho modlitby skutečně tím, co by mu mělo jít ze srdce? Víš, Jirko, ta pobožnost, jak to vidívám, je často výrazem jisté rigidnosti, formálního projevu spíše pro okolí než skutečným obracením se k Bohu. Pobožný člověk dbá na dodržování rituálu a utvrzuje především sám sebe, že to dělá správně. Ale dělá to skutečně dobře? Víš, na rozdíl od člověka pobožného, tak ten zbožný nemusí ani tak často navštěvovat kostel či sbor, ani zcela přesně odříkávat věroučné texty, protože on chodí s Bohem. On skutečně žije z Boha. Jeho život a konání jsou v souladu s Božím přáním – někdo říká „vůli“, i když o tom tak třeba tento člověk neuvažuje... Prostě skutečná zbožnost, ta člověka nespojuje rituály a formálností, ale jeho srdce v otevřenosti vede ke vnitřní svobodě a ke schopnosti tutéž svobodu dávat druhému. A protože nezná netolerantnost, rovněž vede k dialogu, který má být otevřený, ve kterém se musíme snažit pochopit oponenta, porozumět mu a nesnižovat osočováním a nálepkováním jeho důstojnost jen proto, že vaše názory nejsou ve shodě. Zbožnost tak rovněž umožňuje, namísto rigidního lpění na formalitách a formulacích, vést dialog umožňu-

jící naslouchat tomu druhému a tím i Bohu. Protože, ačkoliv je to v řadě liturgických textů, dokonce i v modlitbě, která je vlastní celému křesťanstvu – Otčenáši, tak Bůh není na nebesích. Tam jsme si ho „odšoupli“, aby nám tady do té naší člověčí polivčičky zase tak moc „nefoukal“. Máme Boha raději někde „na nebesích“, a tam ho „úkolovat“ svými modlitbami a prosbami, protože to je mnohem snazší než vzít na vědomí, že On je vlastně tady, mezi námi. Věřím, že pro mnohé je takovýto Bůh kdesi na nebesích mnohem přijatelnější, protože je nám tak dán prostor k bezbřehému alibismu, kdy lze všechny naše obtíže a nezdrý svádět na to, že se nám nedostalo Boží pomoci. A to jsme tolik prosili, modlili se, na všechny možné svaté i Panenku Marii se obraceli, aby se u Hospodina přimluvili...! Možná si, Jirko, řekneš, co s tím, jak se v tom orientovat – víš, já dávám –

mimo jiné, za pravdu například knězi a vědci Marku Váchovi, když říká: „*Ne Bůh, to já jsem odpovědný za každou vteřinu svého života a až jednou budu umírat, ponesu odpovědnost za život jako takový a za všechna svá rozhodnutí. Ne Bůh, já.*“ (M. Orko Vácha, Neumělcům života, str. 71). Řečeno s klasikem – můžeš s tím souhlasit či nesouhlasit, ale to je všechno, co pro to, či proti tomu můžeš udělat. Protože pořad bude platit, to, co zmiňovaný páter Marek Vácha ve své knize „Neumělcům života“ říká na straně 72: „*Co když Bůh chce především, abych už konečně já sám udělal aspoň jedno rozhodnutí, které bude moje vlastní, co když je nejvnitřnější Boží vůle, abych se naučil rozhodovat sám – například modelovat sochu, ale také i vlastní život a nést za ně odpovědnost?*“ I já jsem přesvědčený, že převzetí takovéto odpovědnosti se nemůže odehrávat v rámci povrchní „pobož-

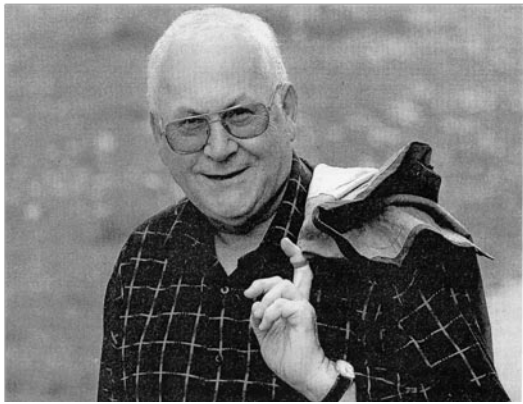
nosti“, ale hluboké a upřímné zbožnosti. Jistě, „pobožnost“ může být pro někoho i niterný, krásný citový prožitek, ale v podstatě jde o zmiňované přesouvání mé vlastní odpovědnosti za vlastní život na Boha. Tak nevím, nakolik jsem ti, Jirko, pomohl osvětlit rozdíly mezi pojmy „pobožnost“ a „zbožnost“. Mnozí s tím třeba nebudou souhlasit, ale já to tak cítím, je to mé přesvědčení.
- No, navalil jsi toho na mne dost – reaguje kamarád – mám o čem přemýšlet. A myslím si, že je to i dobré téma k dobrému vínu. Nemyslíš? Ale zatím bych si to – alespoň pro sebe, shrnul tak, že pro někoho je prostě jednodušší adresovat modlitby někam na nebesa, než aby se modlitbou stal celý jeho život tady a teď.
- Souhlasím, to jsi řekl pěkně. Myslím, že jsi to pochopil beze zbytku. Ale ještě si o tom rád s tebou popovídám. **Stanislav Kubín**

Kostel, kaple a konferenční centrum
Církve československé husitské v Praze 8 - Karlíně

Komplex budov bývalé synagogy v pražském Karlíně
Samostatná židovská obec v Karlíně existovala již v první polovině 19. století. Konaly se zde ohlášky svateb, vydávaly se rodinné doklady a od roku 1848 zde byly vedeny židovské matriky. Bohoslužby se v té době konaly v pronajatých prostorách. Rychlý růst židovské obce však brzy vyvolal potřebu vlastní synagogy. Ta byla zbudována v kombinovaných formách maurského a románského slohu v letech 1857 – 1861 ve staré zahradě ve Vítkově ulici 13. Synagoga tehdy vznikala souběžně s karlínským kostelem sv. Cyrila a Metoděje (architekti K. Rösner a Vojtěch Ignác Ullmann), postaveným rovněž v novorománském slohu. Východní průčelí synagogy bylo obráceno do Vítkovy ulice slepým portálem, členily jej pilastry a kruhová okna. Ve štítu nového chrámu byly umístěny desky Desatera. Po stranách průčelí stály brány se vstupem na dvůr, odkud vedl hlavní vstup do západní předsíně synagogy a na schodiště ke galerii pro ženy. V zahradě za synagogou nechala obec vystavět patrový domek, který sloužil jako kancelář a sídlo krajského rabína Kouřimského kraje. Na počátku 20. století byl k domku přistavěn přízemní sál, který

sloužil jako zimní modlitebna. Rabínskou funkci zastávali od roku 1851 postupně rabíni Platschek, Haller a nakonec, do roku 1939, dr. Isidor Hirsch. Ten byl i autorem českého překladu hebrejských modliteb a spoluautorem prvního rabínského překladu „Pět knih Mojžíšových“ do češtiny. Karlínská židovská obec měla od roku 1869 i své starosty a ve stejném roce si založila trojtřídní veřejnou židovskou školu. Současně vznikl dobročinný spolek k podpoře chudých a o něco později pohřební bratrstvo. Židovská obec v Karlíně byla velice aktivní. V roce 1890 tak při ní vznikl ženský spolek, roku 1902 pěvecký spolek a roku 1906 podnikatelský spolek „Pokrok“. V r. 1890 žilo v Karlíně 1205 osob židovského vyznání – 14 % všech obyvatel. Do roku 1921 se počet karlínských Židů ještě zdvojnásobil. V letech 1928 – 1930 prošel původní interiér synagogy s dekorativní výmalbou a štukovým dekorem moderní úpravou, ale karlínští Židé se z ní těšili jen do 2. světové války. Po jejím skončení již karlínská židovská obec nemohla být pro ztrátu většiny členů obnovena. K uctění památky obětí fašismu jsou na čelní stěně kostela umístěny pamětní desky.

Stavbu koupila v roce 1947 Církve československé husitské, která v roce 1953 provedla její rozsáhlou přestavbu: byl proražen nový vstup přímo z ulice, galerie pro ženy byla odstraněna a na východní straně hlavního sálu byl instalován kůr s varhanami. Následující opravy proběhly v letech 1972 a 1990. Poslední rekonstrukce byla provedena po ničivé povodni v r. 2002 (voda byla ve výši 280 cm). Zbyly pouze obvodové zdi a střechy. Spadly i vnitřní „nenosné“ zdi. V současné době je objekt kostela a fary duchovním, komunitním a konferenčním centrem Církve československé husitské. V kostele je umístěna vzácná Křížová cesta Františka Bílka (majetek Galerie hl. města Prahy). **Jiří Vaníček**

Setkání s knihou „Zapůjčený čas“
a jejím autorem
Stanislavem Kubínem.

22. února 2024 od 17:00 hodin
Krajská vědecká knihovna, malý sál,
Rumjancevova ul. 1362/1 Liberec
Moderátor: Ing. Bořek Shejbal
Hudební spolupráce: Jaromír Cvejn & spol.

Jubilant ve Zlíně

Dokončení ze str. 1

pobožnosti v přírodě. Za vším, co Marcel říká a dělá, můžeme vnímat jeho vnitřní motivaci, totiž neokázalou víru a upřímnou zbožnost. Marcel Sladkowski i jeho rodina si prošli před lety náročným, smutným obdobím. Nakonec z něj vyšli nezlomeni, ba ještě posilněni v důvěře a odevzdanosti do Boží vůle. Marcel i jeho žena Šárka jsou si po celou dobu vzácnou oporou. Jejich příběh tak je posilou pro řadu dalších lidí. Čtyřlenná rodina Sladkowských se stala pilířem zlínské náboženské obce. Přinášejí do našeho společenství životodárné impulzy, za které jsme velmi vděční. Možná znáte toho vysokého, vážného obřadníka při církevních slavnostech přenášených televizí. Kdo ho poznal zblízka, ten ocení vzácné spojení klidu a rozvahy se smyslem pro humor. Profesní zájem o historii nevylučuje u něj otevřenost novým, neotřelým myšlenkám. Marcelovo plnící pero je vždy plné nápadů. Jeho řeč je podle potřeby a situace buď vážná až vznešená, nebo zase hřejivě srdečná. Přejeme našemu jubilantovi Boží ochranu a vedení do dalších let. Ať jeho mnohá obdarování přinášejí potěšení jemu i všem lidem kolem.

Radana A. Váňová za NO Zlín

Dopis bratrovi z archivního podzemí

Před lety jsem potkal bratra, tiše planul, neuchvacoval svět sám sebou. Když ze Zlína přijížděl na ústřední církevní služebnu, upoutalo mě, jak ráno chodil do archivního podzemí přes kostel. Modlil se... Ve Zlíně zatím, jak léta plynula, kolem jeho Šárky celý týden pobíhaly samé holky. Jedna tedy tolik pobíhat nemohla, ale nijak to nezmenšovalo její radost z darovaného života. Dneska už se chechtá z Boží náruče, vždyť tolik dostávala a ještě víc blízké kolem naučila. Nemáš hladký život, Marčelíno, ale dokážeš se slzou trpělivě bojovat, protože tušíš – stejně jako dětská duše –, že pohádky mají dobrý konec. V náši neseš duchovní dědictví, jak inspirující může být Kristus a křesťanství žité doopravdy. Propojuješ službu v církvi, brněnské diecézi a zlínské náboženské obci, což je dnes už vzácný úkaz. Desítky projekcí s dokumentárním filmem Zachraňte Edwardse, Juliánky stránky, které jste s blízkými uvedli v život, nebo působení v organizaci Dlouhá cesta, podporující rodiče a rodiny po ztrátě dítěte, tím vším inspiruješ k odvaze a naději. Žité křesťanství, žádná vyprázdněná žvanírna, která kolem života chodí v uctivé vzdálenosti. Průvodce na cestě Ti dal poznat ženu, která se s Tebou směje i pláče, a ba co víc, naučila Tě pít ušlechtilý nápoj ze švestek. A nebyl bys to Ty, abys o něm hned nenapsal knihu, několik knih. Tož, milý Marceli (Sladkowski), Ty Boží ruchadlo s dlouhými vlasy, těším se, že spolu zůstaneme propojeni v řetězu bláznů kulhajících do „nebeské krčmy“ na hostinu.

Martin Jindra

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

V Kafarnaum

V textu chybí dvojice písmen. Najdete je v nápovědě, ovšem v přeházeném pořadí.

JE..Š U..RA..L ..MO..VU ..Y.. I DA..Í N..OC..
NÁPOVĚDA: TCH, LŠ, ŠI, NI, ZD, VI, EM, NO, ŽÍ, NÉ

(Řešení z minulého čísla: Učil jako ten, kdo má moc.) **Jana Krajčířiková**

Extenze 2024

Srdečně vás zveme na 10. ročník obnoveného přednáškového cyklu Extenze, kde přednášejí akademici Husitské teologické fakulty UK. Rok 2024 se nese v rovině uvažování nad působením Božího Slova ve světě, mezi lidmi, v církvi a našich vztazích, jakým způsobem působí, jak promlouvá, k čemu nás v konkrétních situacích volá...
8. 2. – Dominik Dostál
Biblické pradějiny jako meta-narativní reflexe příběhu o vyjití z Egypta
15. 2. – Kateřina Hlaváčová
Kulturní války perspektivou konzervativní eschatologie
Přednášky se konají vždy ve čtvrtek od 19 hodin ve Farského sále Husova sboru (vchod z Dykovy ulice, zvonek Farského sál).

red

Únor ve Vršovickém divadle MANA

Nevíte, kam na Valentýna? Přece do divadla! Uvidíte bláznivou komedii od Woody Allena **Zahraj to znovu, Same** a ještě vás čeká malé romantické překvapení. Pokud vezmete do divadla svou lásku, pobavíte se, pokud jste single, naše komedie vám ukáže, že to nemusí být navždy.
14. 2. od 19.30 hodin.

V únoru začíná cyklus nazvaný S dětmi do divadla. Produkce pro malé děti nabízí mnoho divadel, včetně toho našeho. Naš nový cyklus je určen pro rodiny s většími dětmi, které už vyrostly z pohádek. Nabízíme nejen představení srozumitelné a vstřícné k celé rodině, ale i možnost prožít příjemný rodinný podvečer. Po představení nabízíme zábavný rodinný kvíz a prohlídku divadelního zákulisí. Začínáme **18. 2. v 16 hodin** – inscenací **Slyšel jsem sovu zavolat své jméno** z prostředí kanadské divočiny s A. Petrášem a J. Smutnou v hlavních rolích.

Neobvyklou premiéru můžete zažít **23. 2. od 19.30 hodin**. Dvě komedie od Pavla Kohouta **Pech pod střechou** a **Požár v suterénu** uvádíme v prostoru podkroví ve věži a v suterénu divadla. Evokují prostředí bytových divadel sedmdesátých let minulého století, kdy tyto aktovky vznikly. Zcela ojedinělý zážitek pro omezené množství diváků. V hlavních rolích uvidíte Z. Kalinu a E. Leimbergerovou. Vstupenky je třeba rezervovat s předstihem. Více na www.vrsovickedivadlo.cz.

red

VERNISÁŽ VÝSTAVY ILUSTRACÍ PAVLA KRAUSE K BÁSNICKÉ SBÍRCE TOMÁŠE CIDLINY DOMOV/HEIMAT

Sbor Mistra Jana Husa v České Lípě, 12. ledna 2024

Od severu vane studený vítr, vzduch jiskří ledovými krystalky. Město rychle překrývá časný soumrak a vůně ve vzduchu dává tušit přicházející snih. Ocelově šedou oblohu střídá tmavá noc a díky tomu lze postřehnout, že okny kostela stojícího ve stínu bezlistých stromů na okraji městského parku prosvítá tlumené světlo. Lidé zachumlaní v zimních kabátech tiše sedí v kostelních lavicích, každý pohroužený do vlastních myšlenek. Někteří upřeně hledí před sebe, jiní mají oči zavřené, někdo se ohlíží směrem ke kůru. Dech se ve studeném vzduchu sráží a pomalu stoupá vzhůru ke stropu. Čas zvolna plyne a do ticha se začínají vplétat zvuky, spíše jejich náznaky. V přítomných lidech to vyvolává pocit zvláštního napětí, neklidně se ošívají, mhouří oči. Prsty jakoby samy od sebe začaly potichu bubnovat do dřeva. Je slyšet tiché vrzání a sténání. Snad starého stromu, kterému profukuje vítr ve větvích. Pak možná i vzdálené dunění a zvonění. Možná přelud, snad ozvěna starých železničních vagónů posouvajících se pomalu v řadě za sebou na dnes již neexistující trati. Vše zní přízračně, jako šepot vzpomínek opuštěných míst. Chvilku je slyšet náznak melodie, akordů. Ale je tak neznatelná, tak neuchopitelná, nejde polapit a ztrácí se jak slzy v dešti. Pak přicházejí slova. Chvilku se vše mísí dohromady: hudba se dotýká slov, slova se proplétají se zvuky, nic, zdá se, nemá navrch. Nakonec ale lidský hlas převáží a vše ostatní utichne.

Začíná autorské čtení z česko-německé poémy Domov / Heimat od Tomáše Cidlina, které podbarvuje svou hudbou David Tichý. A je to nebyvalý zážitek, protože žánr, ve kterém David Tichý, vystupující pod pseudonymem Further Down, tvoří, je elektro-ambient. Tedy hudební žánr, který v sobě spojuje hudbu se zvuky a ruchy a vytváří tak emocionální podkres podobně, jako hudební a zvukový doprovod funguje v kinematografii. Posluchač jej vnímá spíše podprahově, často si jej ani přímo nevšimne, ale přesto na něj zvuk působí – vytváří vjem prostředí, jitrí fantazii, přede emoce a tvaruje pocity. A toto předivo snů, slov a emocí se teď snaží dolů na posluchače sedící v kostelních lavicích, kteří, až hudba dozní a slova utichnou, vstanou a zamíří k ilustracím vyvěšeným po obvodu kostela, které vytvořil malíř, ilustrátor, kamenosochař a restaurátor Pavel Kraus. Dílo má stejný název: Domov / Heimat a nese v sobě otisk minulosti a současnosti českého pohraničí. Příběhy lidí a míst spojených s touto krajinou.

Marie Truncová
Záznam atmosféry vernisáže a foto (více na webových stránkách církve)
Robert Mekiš

Z ekumeny

Ekumenická bohoslužba u příležitosti Týdne modliteb za jednotu křesťanů v Praze Dejvicích

V pondělí 22. ledna od 18 hodin se v kostele sv. Vojtěcha v Praze-Dejvicích v rámci plenárního zasedání ČBK uskutečnila ekumenická bohoslužba u příležitosti Týdne modliteb za jednotu křesťanů. Předsedal jí arcibiskup pražský a předseda ČBK Jan Graubner, kázal Bronislav Matulík, 2. místopředseda ERC.

Z tiskové zprávy, foto: Anička Guthrie

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6.
Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Matoušová, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz.
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna. Distribuce: ADLEX, spol. s r.o. Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00.
Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklamace: tel. 220 398 117.

